

Crisis Theologica

Cárdenes, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. V. Enodantur non nullæ quæstiunculæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

vorabili, præcipue Religionis, oritur dubium ex varietate opinionum, ea opinio eligenda est, quæ est favorabilior Religioni, taliter quod probabilitas opinionis minus favorabilis limitetur, & talis opinio non maneat practice probabilis; sed sententia, quæ dicit, præceptum recitandi matutinum, vel Primam, &c. procedere divisibiliter circa suam materiam, ita ut extendatur ad totam horam, & ad singulas eius partes, est favorabilior Religioni, & cultui Dei: ergo hæc sententia omnino est tenenda in præxi. Minor patet: quia favorabilius est cultui Dei, quod ita obligatus maneat quis ad horam recitandam taliter, quod si non possit totam recitare, teneatur ad partem, quam quod excusatetur à recitanda parte, quando non potest recitare totam; quia, quando non potest recitari tota hora, magis fayet cultui Dei, recitare aliquid, quæ nihil recitare.

*Suar.
Tho. San.*

35. Neque ex hac sententia sequitur, quod ægrotus incidat in perplexitatem, & scrupulos. Standum enim est in ea doctrina, quam cum Suario, & Thoma Sanchez tradidit cap. 3. vt obligetur infirmus recitare aliquam partem officij, debere esse omnino certum, quod potest recitare sine vlo nocturno; nam si dubitatur, an sit nasciturum, omnino non teneatur propter ibi dicta.

C A P V T V.

Enodantur non nullæ quæstionculæ.

S V M M A R I V M.

Quid dicendum de cæco scientie memoriter partem officij? n. 36.

Quid de impotente ad Matutinum, & potente ad Laudes? n. 37.

Iste utique tenetur ad Laudes, quæ propterter. num. 38.

Laudes habent formam unius horæ. num. 39.

Item, possunt dici in choro separate. num. 40.

Quid de potente recitare unum tantum Nocturnum ex Matutino? num. 41.

36. Inquires primo, an cæcys excusetur à recitatione partis officij, quam memoria retinet eodem modo ac ægrotus iuxta dicta cap. 3. Nam aliquibus videtur, eodem modo in cæco, qui non laborat alio morbo, quando cæcitatis, ac in ægrotato discurrendum esse, & afferendum. Dicendum tamen est, non esse in cæco, alias sanitatis participe, eamdem rationem, ac in ægrotato. De ægrotato enim præcipue fæbricitate, dubitatur, an illa pars officij afferer nocumentum, & hoc modo periclitatur, quod non evenit in cæco alias fano.

37. Inquires secundo. An qui non potest recitare Matutinum, potest autem Laudes; teneatur ad Laudes recitandas? Ratio, qua occurrit pro parte negante obligationem, est, quod Matutinum, & Laudes constituant unam horam; unde solum Matutinum non est hora integra, sed pars vius horæ Canonice: at iuxta sententiam P. Suarij, & P. Thomæ Sanchez, *Suar.
Tho. San.* quam cap. præced. proposui, non habet obligationem recitandi partem unius horæ, qui maiorem partem illius non potest recitare: ergo qui non potest recitare Matutinum, quæ est multo maior pars, non tenebitur ad Laudes.

38. Dicendum tamen est, eum, qui non potest recitare Matutinum, potest autem Laudes, teneri ad recitandas, etiam iuxta sententiam Suarij supra memoratam. Tum quia commune est, illas censeri duas diversas ho-

horas, vt tenent plures Authores apud
P. Suar. tom. 2. de Relig. tract. 1. lib. 4.
cap. 6. num. 3. distinguunt enim inter
nocturnas vigilias, & Laudes, quas
vocant Matutinas. Quod videtur de-
sumptum ex cap. 1. de celebr. Missar.
vbi dicitur: *Propheta dicente, Septies
in die laudem dixi tibi: qui septena-
rius numerus à nobis impletur, si Ma-
tutinali, Prime, Tertia, Sexta, Nonæ,
Vespera, & Completo rī tempore nostra
servitutis officia persolvamus. Nam de
nocturnis vigilijs idem ipse Propheta
ait: Media nocte surgebam, &c. Vbi
vides, poni diversitatem inter Matuti-
nalem, & nocturnas vigilias; & præter
nocturnas vigilias enumerari has sep-
tem. Et ideo Hugo de S. Viæt. lib. 2.*

*Hug. Vic. de Eccles. offic. cap. 9. ait. Nostra autem
consuetudo humana parcens infirmitati,
& labore, officio prædicto (nocturno-
rum) Laudes Matutinas continuat, &
oratione una duo claudit officia.*

Suar. 37. Tum etiam, quia licet com-
mune sit admittere septem horas Ca-
nonicas, & Matutinum, ac Laudes pro-
vna computari; negari non potest,
Laudes habere formam vnius horæ:
Nam (vt loquitur P. Suarez vbi supra
num. 4.) *Nocturni, & Laudes habent
proprie initia horarum, qualia esse so-
lent in horis distinctis, & hymnos dis-
tinctos; & Laudes habent suam pro-
priam lectionem, seu capitulum, & alia
omnia, que ad integratæ horæ in qua-
cumque alia reperitur. Quare dum di-
citur, iuxta sententiam Suarij, eum,
qui non potest recitare partem mag-
nam horæ non teneri ad reliquam
partem, id non est intelligendum de
ea reliqua parte, quæ per se seorsim
sumpta habet formam horæ integræ,
quamvis absolute dicatur comple-
mentum Matutini.*

40. Tum præcipue, quia Matu-
tinum, & Laudes possunt dici in cho-
ro seorsim, absque peccato, saltem ex
causa iusta; vt de facto dicuntur in

nocte Nativitatis Domini; & olim se-
paratim dicebantur. Quæ autem se-
paratim in choro dici possunt, habent
formam horarum distinctarum, quæ-
vis absolute non reputatur commu-
niter ut distinctæ: præceptum autem
Ecclesiasticum respicit tamquam ma-
teriam dividuam orationes illas, quæ
possunt, aut solent dividi.

41. Ad argumentum propositum
initio huius questionis respondetur,
distinguendo minorem: qui non po-
test recitare magnam partem vnius
horæ, non tenetur ad reliquam; tu
hæc reliqua pars per se habeat for-
mam vnius horæ, & possit ipsa seor-
sim in choro recitari, In ego, Quando
aliter se habet, Je concedo. Quæ distinc-
tio patet ex dictis.

42. Inquires tertio. An qui non
potest recitare duos postremos noc-
turnos ex matutino duplice, aut semi-
duplice, potest autem primum, tenca-
tur ad hunc recitandum? Respondeo,
teneri, etiam juxta sententiam Suarij
supra relatam; eo quod quilibet noc-
turnus consideratur admodum vnius
horæ integræ. Probatur. Tum quia
vnuis nocturnus constituit totum ma-
tutinum Paschatis, & Pentecostæ.
Tum etiam, quia Præceptum Eccle-
siæ, ut terminatur ad nocturnos, con-
tinet materiam dividuam; olim enim
dividebantur in choro per diversas
horas noctis: ergo præceptum obli-
gat ad quilibet nocturnum per se,
etiam independenter ab alio. Et ita
intelligenda est prædicta sententia P.
Suarij.

